

Izvajalca:

Kmetijski inštitut Slovenije s podizvajalci: BF-UL, IHPS, FKBV-UM
Skrbnica pogodbe: dr. Jelka Šuštar Vozlič

Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani s podizvajalci: IHPS, KIS, FKBV-UM
Skrbnica pogodbe: dr. Zlata Luthar

Strokovno tehnična koordinacija:
dr. Jelka Šuštar Vozlič, KIS, jelka.vozlic@kis.si

Rastlinski genski viri (RGV) so pomembni z okoljskega in ekonomskega stališča in predstavljajo dragoceno naravno in kulturno dediščino. Vendar je njihov obstoj ogrožen, saj smo priča zmanjševanju RGV tako na svetovni kot nacionalni ravni. Pred izginotjem jih hranimo v genskih bankah. Najdragocenejši vir vsake genske banke predstavljajo avtohtone, domače sorte ali populacije, ki so s svojo genetsko raznolikostjo in prilagodljivostjo danim talnim in podnebnim razmeram dragocen vir za žlahtnjenje novih sort, hkrati pa so pomemben narodov zaklad, ki ga je treba ohraniti tudi za prihodnje rodove.

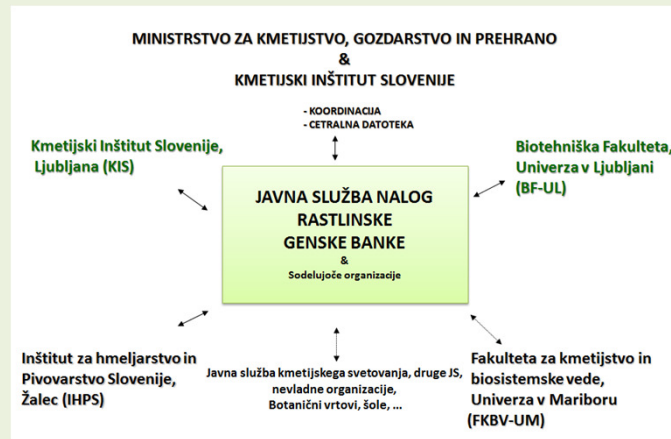
Cilji programa Javne službe nalog rastlinske genske banke (JSRGB):

- zagotoviti trajno in varno hranjenje RGV na najprimernejši način;
- dokumentirati in ovrednotiti zbrane RGV;
- omogočiti trajnostno uporabo RGV z ustreznim sistemom nadzorovane izmenjave akcesij (z izvajanjem večstranskega sistema za izmenjavo RGV);
- zagotoviti stalno zbiranje RGV in informacij o izvoru RGV, načinu pridobivanja RGV, načinu pridelave, uporabe, hranjenja in razmnoževanja RGV;
- prispevati k povečanju kmetijske biotske raznovrstnosti, upoštevajoč tudi trenutno stanje RGV v naravnem okolju;
- povečati sodelovanje in odgovornost vseh zainteresiranih strani, vključenih v ohranjanje in trajnostno rabo RGV, upoštevajoč strokovne smernice;
- pospeševati institucionalno gradnjo in ozaveščanje javnosti o pomembnosti RGV.

Zbirke rastlinskih genskih virov:

- Krmne rastline
- Krompir
- Vrtnine
- Hmelj
- Jagodičje
- Vinska trta
- Žita
- Sadne rastline
- Zdravilne in aromatične rastline

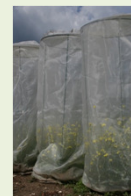

Zbirke rastlinskih genskih virov:

Naloge JSRGB:

- zbiranje, evidentiranje in ohranjanje avtohtonega genskega materiala;
- razmnoževanje in zagotavljanje trajnostne rabe RGV;
- opisovanje in vrednotenje akcesij po mednarodnih deskriptorjih;
- administrativno-tehnične naloge v povezavi z evidentiranjem RGV;
- strokovno-tehnična koordinacija, izobraževanje, usposabljanje in ozaveščanje javnosti;
- sodelovanje z mednarodnimi organizacijami in omrežji na področju RGV.

Prenos znanja:

- Vsakoletni posveti o ohranjanju in trajnostni rabi rastlinskih genskih virov, objavljena tudi JSKS
- Letna poročila o delu
- Predavanja, predstavitve dela, udeležba na konferencah

Sodelovanje z Javno službo kmetijskega svetovanja

Zbiranje avtohtonih genskih virov na kmetijah:

Še vedno se pri nekaterih pridelovalcih najdejo opuščene lokalne sorte ali lokalne populacije posameznih vrst poljščin in zelenjadnic. Tudi pri sadnih vrstah (jablanah, hruškah, češnjah) in vinski trti je še nekaj neidentificiranih starih sort oziroma populacij.

Razmnoževanje in ohranjanje genskih virov na kmetijah:

V Sloveniji se ne ukvarjamo načrtno z ohranjanjem RGV iz rastlinske genske banke na kmetijah. Pomoč pri identifikaciji interesa

Podatki o kmetijski enoti	Podatki o pridelovalcu
1. Ime kmetijske enote:	1. Ime pridelovalca:
2. Naslov kmetijske enote:	2. Naslov pridelovalca:
3. Mesto kmetijske enote:	3. Mesto pridelovalca:
4. Vrsta kmetijske enote:	4. Vrsta pridelovalca:
5. Vrsta pridelave:	5. Vrsta pridelave:
6. Vrsta pridelane rastline:	6. Vrsta pridelane rastline:
7. Vrsta pridelane populacije:	7. Vrsta pridelane populacije:
8. Vrsta pridelane sorte:	8. Vrsta pridelane sorte:
9. Vrsta pridelane populacije:	9. Vrsta pridelane populacije:
10. Vrsta pridelane sorte:	10. Vrsta pridelane sorte:
11. Vrsta pridelane populacije:	11. Vrsta pridelane populacije:
12. Vrsta pridelane sorte:	12. Vrsta pridelane sorte:
13. Vrsta pridelane populacije:	13. Vrsta pridelane populacije:
14. Vrsta pridelane sorte:	14. Vrsta pridelane sorte:
15. Vrsta pridelane populacije:	15. Vrsta pridelane populacije:
16. Vrsta pridelane sorte:	16. Vrsta pridelane sorte:
17. Vrsta pridelane populacije:	17. Vrsta pridelane populacije:
18. Vrsta pridelane sorte:	18. Vrsta pridelane sorte:
19. Vrsta pridelane populacije:	19. Vrsta pridelane populacije:
20. Vrsta pridelane sorte:	20. Vrsta pridelane sorte:

Mednarodno sodelovanje:

ECPGR: evropski kooperativni program za rastlinske genske vire: sodelovanje pri dolgoročnem hranjenju RGV in sodelovanje pri izboljšanju njihove uporabe ter pri pripravi skupnih tehničnih standardov ter izmenjavi podatkov in izkušenj (AEGIS, EURISCO)

FAO: Komisija za genske vire, sodelovanje v Tehnični delovni skupini za RGV

EUCARPIA